

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea lui Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărârii nr. 1-122/2021 din 05 octombrie 2021,

împotriva încheierii din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-145/24
NR. PIGD 2-21147832-01-3r-10062024)*

Obiectul acțiunii în contencios administrativ. Revendicarea încălcării unui drept.

Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, G. Dașchevici, V. Negru

04 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stanilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice și la 06 octombrie 2021 la Curtea de Apel Chișinău, Alexandr Stoianoglo a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, prin care a solicitat anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-122/2021 din 05 octombrie 2021 „cu privire la examinarea adresării deputatului în Parlamentul Republicii Moldova, Lilian Carp, vizând preținsele acțiuni ilegale comise de Procurorul General Alexandr Stoianoglo” (f.d. 2-47, 74-119, Vol. I).

2. Prin încheierea din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-122/2021 din 05 octombrie 2021, pe motiv că, reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ. S-a explicat reclamantului Alexandr Stoianoglo, că declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune (f.d. 188-200, Vol. I).

3. La 10 noiembrie 2021, Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu, a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva încheierii din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând în conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ anularea încheierii contestate și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinare în același complet de judecată (f.d. 203-214, Vol. I).

4. În motivarea recursului recurentul a invocat că prima instanță a interpretat și aplicat în mod eronat prevederile Codului administrativ, iar în consecință greșit a ajuns la concluzia că Alexandr Stoianoglo nu a revendicat încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ.

5. Recurentul a notat că în conformitate cu prevederile art. 5, 10, 17, 20, 39, 189 alin. (1) și 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ a înaintat prezenta acțiune în contencios administrativ întru efectuarea controlului judecătoresc al acțiunii administrative realizate de Consiliul Superior al Procurorilor.

6. Astfel, a menționat că expresia „revendică încălcarea” din art. 189 alin. (1) din Codul administrativ denotă doar o anumită posibilitate ca drepturile să fie vătămate. Conform teoriei posibilităților reclamantul este îndreptățit să acționeze în judecată dacă, conform prezentării întemeiate a faptelor, există cel puțin posibilitatea ca drepturile sale subiective publice puteau fi încălcate. Aceeași concluzie rezultă sistemic din imperativul normativ al art. 17 „se aduce atingere”, art. 20 „se încalcă” și art. 39 din Codul administrativ „orice persoană care revendică un drept vătămat”.

7. Recurentul a considerat că dreptul lezat al său rezultă însăși din efectele hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 01-122/2021 din 05 octombrie 2021, și anume de suspendare din funcția de Procuror General și de desemnare a unui procuror pentru a urmări penal Procurorul General. Prin urmare, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 01-122/2021 din 05 octombrie 2021 este un act administrativ individual defavorabil, prin care s-a încheiat procedura administrativă conform art. 78 din Codul administrativ.

8. La fel, recurentul a apreciat ca fiind greșită concluzia primei instanțe, precum că Consiliul Superior al Procurorilor a acționat în raporturi penale și că părțile nu se află într-o procedură administrativă, or, la momentul solicitării intentării procedurii administrative și la emiterea actului administrativ individual nu era inițiat un proces penal și nici urmărare penală.

9. Prin urmare, recurentul a subliniat că art. 189 alin. (1) din Codul administrativ îi garantează dreptul de a revendica încălcarea drepturilor sale prin activitatea administrativă a Consiliului Superior al Procurorilor, deoarece prin hotărârea nr. 01-122/2021 din 05 octombrie 2021 s-a admis o ingerință în dreptul său garantat de art. 17 alin. (13) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, și anume dreptul la un mandat neîntrerupt de 7 ani și drepturile oferite prin garanțiile funcției.

10. De asemenea, recurentul a relevat că, aplicând eronat prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea de Apel Chișinău i-a îngrădit iremediabil accesul la justiție și nejustificat a exclus hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 01-122/2021 din 05 octombrie 2021 din noțiunea legală de act administrativ individual.

11. Mai mult, însăși autoritatea publică Consiliul Superior al Procurorilor a indicat în dispozitivul hotărârii nr. 01-122/2021 din 05 octombrie 2021, conform art. 124 din Codul administrativ, calea de atac, și anume acțiunea în contencios administrativ, termenul de 30 zile, instanța de judecată competentă (Curtea de Apel Chișinău).

12. Cu titlu subsecvent, recurentul a învederat că există jurisprudență a Curții Supreme de Justiție în privința Consiliului Superior al Magistraturii, în care a fost respins argumentul că, prin prisma art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ, hotărârile acestuia privind autorizarea acțiunilor penale în privința judecătorilor nu ar fi supuse prevederilor Codului administrativ.

13. În opinia recurentului, chiar dacă hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 01-122/2021 din 05 octombrie 2021 este la hotar între dreptul administrativ, procesual administrativ și dreptul penal, procesual penal, acest fapt nu exclude natura acesteia de act administrativ individual care îi afectează direct drepturile.

14. Consiliul Superior al Procurorilor nu se relaționează în realizarea sarcinilor și competențelor sale prin acte de procedură penală. Respectiv, prevederile art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ se referă la autoritățile publice care acționează exclusiv ca organe de urmărire penală sau agenți constatatori, efectuează acțiuni și acte de procedură penală și au dreptul de aplicare a normelor dreptului procesual penal.

15. Astfel, prin prisma art. 7, 8 și 10 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 01-122/2021 din 05 octombrie 2021 este emisă de o autoritate publică în regim de putere publică, este o reglementare care se referă la domeniul dreptului public și prevede efecte juridice ample față de Alexandr Stoianoglo.

16. Recurentul a considerat că, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 01-122/2021 din 05 octombrie 2021 este act administrativ individual atât din punct de vedere a criteriilor formale, cât și materiale, iar procedura emiterii este în exclusivitate administrativă.

17. În concluzie, recurentul a remarcat că prima instanță a omis să se expună în motivare și dispozitivul încheierii judecătorești asupra cererii de suspendare a actului administrativ și să examineze chestiunea cu privire la atragerea obligatorie a terțului în procesul de contencios administrativ.

18. Prin referința din 21 iunie 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a solicitat declararea recursului depus de Alexandr Stoianoglo ca fiind inadmisibil și menținerea încheierii din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

19. Prin încheierea din 29 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul depus de către Procurorul General Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu. S-a menținut încheierea din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea Procurorului General Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ (f.d. 30-40, Vol. II).

20. La 30 noiembrie 2023, Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu, în temeiul art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 29 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de recurs și a încheierii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cauzei în fond, în alt complet de judecată (f.d. 48-67, Vol. II).

21. Prin încheierea din 05 iunie 2024 a Curții Supreme de Justiție s-a admis cererea de revizuire depusă de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu. S-a casat decizia din 29 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție și s-a reținut prezenta cauză de contencios administrativ, în procedura Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea cererii de recurs depuse de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu, împotriva deciziei din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea actului administrativ (f.d. 120-132, Vol. II).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

22. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

23. Art. 242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

24. Art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023:

„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023”

25. Art. 191 alin. (5) lit. a) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează în primă instanță, prin hotărâri irevocabile, acțiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor.”

26. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

27. Art. 243 alin. (2) din Codul administrativ:

„Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

28. Art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.”

29. Art. 194 din Codul administrativ:

„În procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.”

30. Art. 5 din Codul administrativ:

„Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.”

31. Art. 6 alin. (1) din Codul administrativ:

„Procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.”

32. Art. 10 alin. (1) din Codul administrativ:

„Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.”

33. Art. 15 din Codul administrativ:

„Operațiunile administrative sânt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț.”

34. Art. 17 din Codul administrativ:

„Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.”

35. Art. 20 din Codul administrativ:

„Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.”

36. Art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ:

„Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.”

37. Art. 78 alin. (1) din Codul administrativ:

„Procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual, respectiv încheierea unui contract administrativ.”

38. Art. 189 alin. (1) din Codul administrativ:

„Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.”

39. Art. 206 alin. (1) din Codul administrativ:

„O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);

c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);

d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).”

40. Art. 207 alin. (1) din Codul administrativ:

„Instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.”

41. Art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ:

„Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

42. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenele instituite de legiuitor la art. 242 din Codul administrativ pentru demararea căii de atac în ordine de recurs, deoarece încheierea contestă a primei instanțe a fost notificată avocatului Iurie Mărgineanu, prin intermediul poștei electronice la 03 noiembrie 2021 (f.d. 201, Vol. I), iar recursul a fost depus la data de 10 noiembrie 2021.

43. Referitor la caz, pe data de 05 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice și la 06 octombrie 2021 la Curtea de Apel Chișinău, Alexandr Stoianoglo a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, prin care a solicitat anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-122/2021 din 05 octombrie 2021 „cu privire la examinarea adresării deputatului în Parlamentul Republicii Moldova, Lilian Carp, vizând pretenziile acțiunii ilegale comise de Procurorul General Alexandr Stoianoglo” (f.d. 2-47, 74-119, Vol. I).

44. Prin încheierea din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la contestarea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-122/2021 din 05 octombrie 2021, pe motiv că, reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ. S-a explicat reclamantului Alexandr

Stoianoglo, că declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune (f.d. 188-200, Vol. I).

45. O dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate opera în mod izolat, ci trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente care se completează una pe alta ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție observă că prevederile legale menționate anterior necesită o analiză sistematică și conceptuală pentru a asigura o protecție juridică subiectivă eficientă. Aceasta este considerată o funcție centrală a jurisdicției administrative și implică existența unor drepturi subiective corespunzătoare.

47. În speță, prin acțiunea în contencios administrativ Stoianoglo Alexandru solicită anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-122/2021 din 05 octombrie 2021, hotărâre prin care s-a desemnat Victor Furtună, procuror în Procuratura Anticorupție, pentru examinarea aspectelor invocate în adresarea domnului Lilian Carp, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, președinte al Comisiei Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică, vizând pretinsele acțiuni ilegale comise de domnul Alexandr Stoianoglo, Procuror General al Republicii Moldova (f.d. 121, Vol. I).

48. La caz, Alexandr Stoianoglo revendică încălcarea drepturilor sale prin activitatea administrativă a Consiliului Superior al Procurorilor, invocând că hotărârea contestată este un act administrativ individual defavorabil, prin care s-a încheiat procedura administrativă conform art. 78 din Codul administrativ.

49. Completul de judecată constată că existența dreptului de a înainta o acțiune în contencios administrativ este o condiție esențială pentru judecarea pe fond a cauzei. Acest drept de a introduce o acțiune se bazează pe teoria juridică a posibilității, conform căreia o persoană poate avea calitatea de reclamant dacă există posibilitatea ca drepturile sale subiective să fi fost încălcate printr-un act administrativ individual. Astfel, este necesar ca persoana să demonstreze că actul administrativ contestat ar putea să fi afectat negativ drepturile sale subiective, pentru a justifica admisibilitatea cererii în contencios administrativ.

50. La fel, Completul de judecată relevă că, expresia „revendică încălcarea” potrivit art. 189 alin. (1) din Codul administrativ sugerează că, pentru a introduce o acțiune în contencios administrativ, nu este necesar ca reclamantul să demonstreze cu certitudine că drepturile sale au fost vătămate. Este suficient să existe o anumită posibilitate ca drepturile sale subiective să

fi fost afectate negativ de un act administrativ. Această prevedere legală permite persoanelor să solicite protecție juridică și să conteste acte administrative care, chiar dacă nu au cauzat încă o vătămare concretă, au potențialul de a produce o astfel de vătămare. Prin urmare, cerința este mai degrabă de a arăta o probabilitate sau o posibilitate rezonabilă a încălcării drepturilor, decât de a dovedi efectiv această încălcare. Astfel, sistemul de contencios administrativ se deschide pentru o protecție preventivă a drepturilor subiective, permițând intervenția juridică înainte ca vătămarea să devină ireparabilă.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit teoriei posibilităților, un reclamant are dreptul să inițieze o acțiune în judecată dacă, pe baza unei prezentări temeinice a faptelor, există cel puțin posibilitatea ca drepturile sale subiective publice să fi fost încălcate. Aceasta înseamnă că, pentru a avea calitatea de reclamant și pentru ca acțiunea sa să fie admisibilă, nu este necesar doar să demonstreze cu certitudine că a avut loc o încălcare a drepturilor sale, ci mai este necesar să existe o probabilitate rezonabilă a unei astfel de încălcări.

52. Aceeași concluzie este susținută de prevederile art. 17, 20 și 39 din Codul administrativ, care stabilesc cadrul legal pentru protecția drepturilor subiective publice.

53. Prin urmare, teoria posibilităților, coroborată cu aceste articole din Codul administrativ, creează un mecanism juridic prin care persoanele pot acționa preventiv pentru a-și proteja drepturile. Acest mecanism permite intervenția judiciară înainte ca încălcarea drepturilor să devină certă și inevitabilă, oferind astfel o protecție mai largă și mai eficientă a drepturilor subiective publice.

54. Dacă drepturile unei persoane sunt efectiv încălcate este o chestiune de fond care se analizează în cadrul judecării pe fond a cauzei. În cazul acțiunii în contestare conform art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ este o condiție cumulativă de admitere a acțiunii alături de ilegalitatea actului administrativ individual defavorabil. Calitatea juridică servește în special pentru a evita procesele populare.

55. Pentru a trece testul de admisibilitate al acțiunii în contencios administrativ, este necesar să fie menționate drepturile care ar putea fi încălcate. Aceste drepturi pot deriva din constituție, din legile organice sau ordinare, din actele administrative normative sau din raporturile juridice speciale.

56. Prevederile art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, statuează că pentru a asigura un acces efectiv la controlul judecătoresc, pe lângă criteriul

posibilității, dreptul persoanei de a înainta o acțiune în contencios administrativ există întotdeauna atunci când aceasta este destinatarul unui act administrativ individual defavorabil sau când un terț este afectat. Acest drept este garantat pentru a permite persoanelor să conteste actele administrative care le afectează direct sau indirect drepturile și interesele legitime.

57. Potrivit acestui criteriu, din interpretarea normei trebuie să se determine dacă se dorește doar să protejeze publicul larg sau și interesele individului. Pentru a fi îndreptățit să introducă o acțiune este necesar și ca reclamantul să aparțină grupului de persoane protejat.

58. În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că prima instanță eronat a interpretat și aplicat prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, stabilind că hotărârea nr. 1-122/2021 din 05 octombrie 2021, nu constituie în sine un act administrativ individual în sensul art. 10 din Codul administrativ, având în vedere că la emiterea actului contestat, Consiliul Superior al Procurorilor a acționat ca o autoritate publică în temeiul căreia Codul de procedură penală i-a atribuit competențe. Această constatare a îngrădit accesul liber la justiție al recurentului/reclamantului.

59. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că stabilirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești constituie o prerogativă exclusivă a legiuitorului. Legiuitorul are autoritatea de a institui reguli speciale de procedură în situații deosebite. În acest context, principiul liberului acces la justiție presupune că persoanele interesate au posibilitatea neîngrădită de a utiliza acest acces în formele și modalitățile prevăzute de lege.

60. Această prerogativă a legiuitorului permite adoptarea de măsuri care să reglementeze accesul la justiție, asigurând astfel un echilibru între drepturile individuale și interesele generale ale societății. Totodată, se asigură că procedurile judiciare sunt accesibile, clare și aplicabile în mod uniform, permițând persoanelor să-și exercite drepturile în mod efectiv.

61. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție denotă că prima instanță eronat a stabilit că acțiunea înaintată de Alexandr Stoianoglo, nu trece testul admisibilității acțiunii din considerentul că reclamantul nu a demonstrat propriul drept vătămat în sensul art. 17 din Codul administrativ.

62. Sub acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ urmează a fi aplicate în corespundere cu dispozițiile articolelor 17, 20, 39 și 189 din Codul administrativ.

63. Din coroborarea normelor enunțate rezultă că revendicarea dreptului propriu este una dintre condițiile fundamentale pentru ca acțiunea în contencios administrativ să treacă testul admisibilității. Cu alte cuvinte, pentru ca o acțiune în contencios administrativ să fie considerată admisibilă, reclamantul trebuie să demonstreze că drepturile sale proprii au fost sau ar putea fi afectate de actul administrativ contestat. Aceasta asigură că doar persoanele cu un interes juridic real și direct pot iniția astfel de acțiuni, garantând eficiența și relevanța procesului judiciar.

64. Revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată. În conținutul acestei cereri, reclamantul trebuie să invoce explicit vătămarea dreptului propriu. Expresiile utilizate în textul articolelor 17, 39 și 189 din Codul administrativ, cum ar fi „drept vătămat” și „încălcarea unui drept al său”, se referă la drepturi subiective concrete. Astfel, reclamantul trebuie să specifice în mod clar și precis care sunt drepturile sale subiective care au fost încălcate de actul administrativ contestat.

65. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, din cererea de chemare în judecată, distinge că Alexandr Stoianoglo a solicitat anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-122/2021 din 05 octombrie 2021 „cu privire la examinarea adresării deputatului în Parlamentul Republicii Moldova, Lilian Carp, vizând pretinsele acțiuni ilegale comise de Procurorul General Alexandr Stoianoglo”, prin care este vizat direct reclamantul.

66. Prin urmare, pentru ca acțiunea să fie admisibilă, cererea de chemare în judecată trebuie să conțină detalii clare despre modul în care drepturile subiective ale reclamantului au fost afectate negativ, demonstrând o legătură directă între actul administrativ și vătămarea suferită. Acest nivel de detaliu este necesar pentru a asigura că instanța poate evalua corect și complet pretinsa încălcare a drepturilor subiective ale reclamantului.

67. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în cazul în care o persoană își manifestă dezacordul cu rezultatele unei activități administrative sau a unei proceduri administrative, aceasta are dreptul de a-și apăra drepturile prin intentarea unei acțiuni în contencios administrativ privind anularea actului administrativ emis. Așadar, persoana afectată poate solicita instanței anularea actului administrativ pe motivul că acesta i-a încălcat drepturile sau interesele legitime.

68. La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că revendicarea dreptului trebuie să fie dedusă din memoriul cererii de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată

vătămarea dreptului propriu, or, sintagmele utilizate în textul articolelor 17, 39 și 189 din Codul administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse drepturile prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare *actio popularis*. De altfel, circumstanțe ce au fost respectate de către Alexandr Stoianoglo, care a invocat vătămarea dreptului propriu în motivele de fapt și de drept ale cererii de chemare în judecată, ce constituie în sine un drept subiectiv concret.

69. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție deduce că prima instanță eronat a ajuns la concluzia de a declara inadmisibilă acțiunea pe motivul lipsei dreptului la acțiune în contencios administrativ, or, această concluzie aduce după sine conform art. 207 alin. (3) din Codul administrativ imposibilitatea depunerii unei noi acțiuni, astfel fiind limitat „dreptul de acces la un tribunal” consfințit prin art. 6 § 1 CEDO. În speța *Dulimi și Montana Management Inc. vs Elveția*, 2016, cererea nr. 5809/08, examinată de Marea Cameră, Curtea a constatat că refuzul unei instanțe de a examina acuzațiile justițiabililor privind compatibilitatea unei proceduri cu garanțiile fundamentale ale unui proces echitabil le limitează acestora dreptul de acces la o instanță. De asemenea, Curtea a reafirmat necesitatea existenței unor remedii eficiente pentru persoanele care consideră că drepturile lor au fost încălcate, astfel încât acestea să poată solicita și obține reparații adecvate în fața instanțelor naționale (para. 131).

70. Ca urmare, în sensul art. 6 § 1 CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. Totodată, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

71. Luând în considerare cele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt întemeiate, fapt pentru care recursul depus de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu urmează a fi admis cu anularea încheierii primei instanțe.

72. Având în vedere prevederile enunțate în para. 25 și faptul că Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a anula încheierea din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cauza

urmează a fi reținută în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinarea acțiunii în prima instanță, conform competenței.

73. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Alexandr Stoianoglo, reprezentat de avocatul Iurie Mărgineanu.

Anulează încheierea din 02 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea lui Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărârii nr. 1-122/2021 din 05 octombrie 2021.

Reține prezenta cauză de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Stoianoglo împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărârii nr. 1-122/2021 din 05 octombrie 2021, în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinarea acțiunii în prima instanță, conform competenței.

Transmite dosarul Secției evidență procesuală a cauzelor civile, comerciale și de contencios administrativ pentru repartizare aleatorie.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stanilă